

**SOSIALHJELP TIL
FLYKTNINGER OG PERSONER MED
OPPHOLD PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG**

av

Erling Berge og Karin Vattekar

Institutt for sosialforskning
INAS-notat 89:7

SAMMENDRAG

Institutt for sosialforskning har på oppdrag for Sosialdepartementet utført et forprosjekt om tildeling av sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

Utgangspunktet for oppdraget er det pågående arbeidet i en interdepartemental arbeidsgruppe som vurderer statsrefusjonsordningen for sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Hensikten med forprosjektet var å få en bedre oversikt over tildelingen av sosialhjelp til disse gruppene. Departementet ønsket anslag over hvor mange av flyktningene og personerene med opphold på humanitært grunnlag som fikk sosialhjelp i 1988 og over hvor mye hjelp som blir gitt per person og per familie. Om mulig var det også ønskelig å få vite noe om hvor lenge hjelp ble ytt.

Forprosjektet er basert på datamateriale fra Vestfold fylke. Resultatene fra analysen er rapportert i **INAS-Notat 89:7 "Sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag."** I det følgende gis det et sammendrag av datagrunnlag og resultater av analysen.

Forprosjektet er basert på opplysninger fra 1988 om statlig refusjon av kommunenes utbetalinger til 258 flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i Vestfold. De 258 personene som har fått utbetalinger kan grupperes til 246 husholdninger. Rapporten legger hovedvekten på å studere husholdningene.

Datagrunnlaget er ikke godt nok til å gi et konkret tall for hvor stor andel av alle flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som mottar sosialhjelp. På grunnlag av oppgavene kan vi anslå andelen som mottar hjelp til mellom 58% og 92% for husholdningene og mellom 71% og 90% for personene. Sansynligvis ligger tallet nærmere den

nedre grensa enn den øvre. Et rimelig "midt på treet" anslag burde være i underkant av tre fjerdedeler av husholdningene. For personer ligger anslaget litt høyere: 75-80%. Dette skyldes antakelig at større husholdninger har en noe større sjanse til å motta hjelp enn mindre.

Regnet per husholdning finner vi et gjennomsnittlig stønadsbeløp på kr 61298, regnet per person blir det kr 25865. Gjennomsnittlig husholdningsstørrelse er 2.37.

De fleste sosialhjelpsmottakerne, 75%, hadde vært i Norge under 3 år. Disse sto for 88% av samlet utbetalt beløp med en gjennomsnittsstønad på kr 70849 per husholdning.

Når vi tar hensyn til antall husholdningsmedlemmer, behov for etableringsstøtte og oppholdstid i landet finner vi at utbetalingene i gjennomsnitt øker med kr 14700 når antall husholdningsmedlemmer øker med én. Utbetalingene avtar i gjennomsnitt med kr 5736,- for hvert år en person oppholder seg i landet. Etableringstilskuddet utgjør i gjennomsnitt kr. 34512 per husholdning. De tre kjennemerkene "antall husholdningsmedlemmer", "etableringsstøtte" og "oppholdstid i landet" forklarer til sammen 51% av variasjonen i utbetalt sosialhjelp til husholdningene i 1988. Når det er tatt hensyn til disse tre kjennemerkene, har vi ikke grunnlag for å si at det finnes forskjeller i utbetalingene i ulike kommuner.

Når en tar hensyn til oppholdstid i landet og behov for etableringsstøtte for nyankomne, er det ikke mulig å si at utbetalingene til flyktninger er forskjellig fra utbetalingene til personer med opphold på humanitært grunnlag.

For kommunene totalt forklarer kjennemerket "samlet antall personer i husholdninger som trenger støtte" 95% av variasjonen i kommunenes samlede utbetalinger.

BAKGRUNN

INAS er av Sosialdepartementet bedt om å undersøke hvor mange flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som får sosialhjelp og hvor store beløp som utbetales (brev 13.1 og 21.3). En forutsette at prosjektet skulle gjennomføres i tiden januar - juni 89 med rapportering til 1. juli.

Det tok mer tid enn forventet å bli enig om et prosjektopplegg. Først i brev av 23. mai fikk INAS de nødvendige tillatelser for å starte innhenting av datamaterialet. En foreløpig rapport (prosjektnotat 2/89) ble sendt departementet 1.juli. Det følger her en fullstendig presentasjon av det materialet vi har hatt tilgang til og hva det kan fortelle om hvor stor andel av flyktningebefolkningen som kommunene krever refusjon for og hvor store beløp som utbetales per stønadstilfelle.

Datamaterialet består av kopier av de refusjonsskjema kommunene i Vestfold har sendt fylkesmannen. Det er krevd refusjon for støtte til 258 personer i et maksimum av 246 husholdninger. Dette er supplert med data fra den enkelte kommune. Vi ba om å få noen ekstra personopplysninger fra kommunene for å kunne studere mer i detalj hvordan utbetalingene kan variere med familiestørrelse og sammensetning, lengde av opphold i landet, utdanning osv. Disse opplysningene har vi ikke fått inn fullstendig. Det mangler ennå opplysninger om 55 hushold.

Vi har også kjøpt inn spesialkjøringer for Vestfold fra Statistisk Sentralbyrå for å kunne vurdere hvor stor andel av alle flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som mottar hjelp.

Tidligere studier

Vi har sett på litteratur både fra Sverige, Danmark og Norge. Vi har sett etter studier der størrelse, varighet og fordeling av sosialhjelp har vært studert. Av publisert materiale er det foreløpig lite.

Sverige

Bjørn Hallerød (1988) viser at det har vært en sterk økning i antall hushold som mottar sosialhjelp blant de utenlandske statsborgerne i Sverige. Fra 1980 til 1985 har antallet utenlandske statsborgere minka med 32.000 fra 420.000 i 1980 til 388.000 i 1985, mens antallet hushold som mottok sosialbidrag og hvor "registerledaren" var utenlandsk statsborger har økt fra ca. 35.000 i 1980 til 56.000 - dvs. en økning på 60%. En årsak til denne økingen kan være innvandringens endrede karakter med flere asylsøkere og flyktninger. I 1980 kom ca. 2750 asylsøkere til Sverige mot ca. 14500 i 1985. Flyktningene står ofte helt uten midler til livsopphold og mangler dessuten arbeidstillatelse. Dette gjør at de ikke kan kvalifisere seg til det generelle trygdesystemet. Hele forsørgingsbyrden faller derfor på sosialtjenesten. Selv etter at de har fått arbeidstillatelse kan de ha vansker med forsørging. (NB - i Sverige får flyktninger og asylsøkere ikke lov å arbeide før de har vært i landet i 6 måneder.) Utenlandske statsborgere har større problemer enn svensker med å etablere seg på arbeidsmarkedet og tjener dessuten mindre enn svenskene i gjennomsnitt. Beregninger fra 1985 viser at nesten 13% av de utenlandske arbeiderne hadde økonomiske ressurser under eksistensminimum, mot 9% av de svenske arbeiderne og 7% av totalbefolkningen i Sverige.

I Sverige har man nå tatt hele landet i bruk ved utplassering av flyktningene (Antonsson 1989). Bare 4 kommuner er fritatt - derav kun

en pga. sterk lokal motstand - de øvrige 3 har ikke arbeidstilbud og små muligheter til å skaffe det.

Danmark

Ingrid Henriksen (1985) har studert situasjonen i Danmark i tidsrommet 1976-81 med hovedvekten på 1981. Undersøkelsen er generelt rettet inn mot levekårene. I en grundigere studie av levekårene blant polske, chilenske og vietnamesiske flyktninger rapporteres det hvilke kontantytelser de får etter bistandsloven.

Tabell 1

"Andel af samtlige familier, der i løbet av 1981 modtog forskellige kontante ydelser ifølge bistandsloven i procent samt det gennemsnittlig modtagne beløb i kr.

	POLEN		CHILE		VIETNAM	
	%	KR	%	KR	%	KR
HJÆLP TIL FLYKTNINGE m.fl. PARAGRAF 3	*	28664	21	31425	30	25690
FORBIGÅEND HJÆLP PARAGRAF 37&40.1	16	17610	21	14222	4	8184
UDDANNESESHJÆLP MV.,PARAGRAF 42.1	*	4714	*	13863	2	7658
HJÆLP TIL SYGEBEHANDLING MV.,PARAGRAF 46.1	7	1083	8	539	2	247

* Under 10 familier."

Kilde: Henriksen 1985, tabell 9.8, side 183):

Henriksen sammenfatter sine observasjoner slik:

"Sammenfattende er indtrykket ud fra bistandsstatistikken, at der eksisterer et relativt stort behov i flyktningegruppen for kontant støtte fra det offentlige - i en periode efter at støtten fra flyktningehjelpen er opphørt. Forskellen i modtaget hjelp mellom den vietnamesiske og den polske gruppe viser dog, at

støttebehovet falder relativt kraftig med lengden af oppholdet i landet." (Henriksen 1985, side 184)

I 1981 tok Nordisk Ministerråd initiativ til et nordisk forskningssamarbeid om innvandreneres forhold til sosial- og helsevesenet. Både grunnlaget for den overordnede politikk og planlegging på området og informasjon og kunnskaper hos de personalgrupper som hyppigst kommer i kontakt med innvandrene skulle studeres (Korbøl 1988).

I forbindelse med dette prosjektet har Ingrid Henriksen(1987) fulgt opp sin tidligere studie (Henriksen 1985) med intervjuer av et lite ikke-representativt utvalg fra tre områder med forholdsvis tett konsentrasjon av innvandrere i to kommuner: København og Hvidovre - tilsammen 25 familier med barn under 7 år. Seksten av familene var tyrkiske og ni var pakistanske. Tross dette lille utvalget har hun noen konklusjoner som kan være av interesse for dette prosjekt. Disse konklusjoner baserer seg delvis på en større undersøkelse fra 1981 som det er referert til ovenfor.

Undersøkelsen fra 1981 viser at samtlige tyrkiske og pakistanske statsborgere i Danmark har en gjennomsnittlig bruttoinntekt som lå litt under, henholdsvis på høyde med en dansk families, hvor husstandsoverhodet var ikke-faglært arbeider og i alderen 18-40 år. Men, skriver hun,

"de forhold, der trækker i retning af et større behov (for materiell sosialhjelp) end i danske familier - det højere børnetal og den lavere arbejdsindkomst på grund af høj ledighed og færre erhvervsaktive mødre - er stærkere end de forhold, der trækker i modsat retning - den hyppigere forekomst af to samlevende forældre og af storfamilier samt den bedre forsikringsdækning. (mot arbejdsledighed)

Får indvandrerfamilierne da hyppigere kontanthjælp ifølge bistandsloven i overensstemmelse med dette formodede større hjælpebehov? Den registerbaserede undersøgelse fra 1981 viser , at de tyrkiske familier som helhed, for en lidt større andels vedkommende, i løbet af året har modtaget

kontanthjelp sammenlignet med danske ikke-faglærte arbejderfamilier. For de pakistanske familier gælder, at andelen er mindre. " (Henriksen 1987, side 173)

Disse forskjeller mellom tyrkere og pakistanere kan skyldes flere forhold. De to grupper innvandrere er forskjellige. Tyrkerne kommer stort sett fra rurale områder, mens pakistanerne gjerne kommer fra byer (Henriksen 1987).

Norge

Tilsvarende Henriksens (1985) studie fra Danmark har Støren (1987) gjort en generell levekårsstudie av utlendingers levekår i Norge i 1983. Data er fra en egen surveyundersøkelse. Størrelse på mottatt sosialhjelp er ikke rapportert. Men følgende andeler mottakere av sosialhjelp er rapportert (Støren 1987, tabell 54, side 228-229):

Tabell 2

Andelen som mottar sosialhjelp etter statsborgerskap, 1983.

Chile	29
Pakistan	3
Vietnam	44
Tyrkia	11
Storbritannia	-
Norge	2

Som viktigste forklaring på de store forskjellene anføres ulikheter i statusen på arbeidsmarkedet.

Håkon Lorentzen (1989) skriver i sin rapport om forholdet mellom staten og en frivillig organisasjon - Røde Kors - om erfaringer rundt flyktingemottak med det formål "å få et innblikk i hvordan et samarbeid mellom en frivillig organisasjon og staten oppstår og avvikles". Han

avdekker mye av norsk flyktningpolitikkens historie. Det interessante i denne sammenheng er hans påstander om at denne organisasjon kom inn pga. problemer innad i det norske styringsverket. Det var først og fremst politisk nøling som la grunnlaget for den krise-situasjonen som gjorde det mulig for en frivillig organisasjon å påta seg statlige oppgaver og derved løse noe av det politiske dilemma for staten.

Ragnar Næss et. al. (1989) har studert flyktning- og asylmottak i 5 lokalmiljøer og har kommet med både kritiske og konstruktive tanker om hvordan dette er blitt drevet og om forslag til endringer. De konkluderer også med at manglende statlig initiativ har bidratt til det kaos som har eksistert på dette området:

"Trass i klare indikasjoner på en forestående øking i antall asylsøkere forholdt både Willoch-regjeringen og Harlem Brundtland-regjeringen seg svært passiv til de oppgaver det økende antallet asylsøkere betydde for mottaksapparatet" (side 1 i kortversjonen).

Mer interessant i vår sammenheng er de positive resultatene de viser til med hensyn til vellykkete plasseringer av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i arbeid og i lokalmiljøer. Det kan i første hånd virke som om det er lettere å få sysselsatt og integrert utlendingene på større steder. Dette kan være tilfelle for noen - tatt i betraktning av at det ofte er lettere å få arbeid på slike steder. Men med tilgang på arbeid viser det seg - f.eks. i Båtsfjord - at det kan være vel så bra å plassere de på mindre steder.

Otnes(1989b) sin studie går mest direkte inn i de spørsmål vi vil være opptatt med her. Datamaterialet er Statistisk Sentralbyrås personregister koblet med de oppgaver Byrået får inn over sosialhjelpsmottakere. Hun finner blant annet at utlendingene er overrepresentert blant sosialhjelpsmottakerne i forhold til den andel de utgjør i befolkningen. Om vi setter indeksen 100 på det tilfelle at det er like stor andel

utlendinger blant sosialhjelpsmottakerne som det er i befolkningen, finner Otnes at det i 1977 er en sosialhjelpsindeks på 167 som øker jevnt til 379 i 1987 (beregnet ut fra tabell 1, side 3). Hyppigheten av sosialhjelpsmottakere blant utlendinger er med andre ord mer enn fordoblet fra 1977 til 1987.

Otnes forsøker å studere spesielt asylsøkere, flyktninger, og personer med opphold på humanitært grunnlag. For å gjøre dette plukker hun ut de 13 landene som leverte flest flyktninger og asylsøkere i 1986 og 87¹. For sosialhjelpsmottakere fra disse landene ble det årlig i gjennomsnitt betalt ut kr 42300. Til sammenligning ble det til andre utlendinger betalt ut kr. 22100 og til nordmenn kr 15800 (Otnes 1989b, side 7).

Otnes(1989b) viser også hvordan størrelsen på sosialhjelpen og andelen mottakere varierer med tiden mottakeren har oppholdt seg i landet. Andelen mottakere minker fra omkring 25% for de som har vært 3-4 år i landet til 15-16% blant de som har vært i landet 17-18 år. For skandinaver og folk fra andre land (enn Skandinavia og de 13 asylsøkerlandene) varierer andelen fra 5-6 for de som har vært kortest tid i landet til 3-4 for de som har vært lengst (figur 2, side 6b). Gjennomsnittlig årlig utbetaling i 1987 varierer likeledes fra kr.65709 for de som kom til landet i 1987, til kr.35028 for de som kom i perioden 1970-74 (figur 3, side 6b).

Otnes finner også at personer fra de 13 asylsøkerlandene mottok støtte i lengre perioder enn nordmenn. I alt 46% hadde sosialhjelp i mer enn 6 mnd. i 1987 sammenlignet med 31% blant nordmenn. Tilsvarende hadde 26% av norske sosialhjelpsmottakere støtte en måned, blant flyktingene bare 13% (tabell 9, side 12). Otnes konkludere i artikkelen sin med at

¹ Dette var Iran, Chile, Sri Lanka, Jugoslavia, Tyrkia, Pakistan, Somalia, Irak, Polen, Etiopia, Ghana, Libanon og Vietnam.

".. there may be a tendency for immigrants from the 13 "asylum-applicant-and-refugee" countries to become dependent on economic assistance from local government. There is a danger of immigrants from the third world countries becoming a marginal group in Norway."(side 14).

Om datamaterialet

Når kommunene betaler ut sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag har de krav på refusjon fra staten. For personer med opphold på humanitært grunnlag får de likevel refusjon bare de to første årene etter at oppholdstillatelse er gitt (fra 1989 er det 3 år). Grunnlaget for refusjonen er et skjema kommunene sender inn til fylkesmannen. Skjema gir noen få opplysninger om personen² som har mottatt støtte. Denne undersøkelsen er basert på kopier av de skjema kommunene har sendt Fylkesmannen i Vestfold for å få refundert utgifter i 1988. Fylkesmannen i Vestfold mottok krav om refusjon av utbetalinger til 258 personer fra 11 av 15 kommuner. Vi kan med sikkerhet slå fast at 12 av disse 258 personene tilhører samme husholdningen som en annen person i gruppen. Det materialet vi har, gjelder derfor utbetalinger til maksimalt 246 husholdninger.

En viktig opplysning finnes ikke på refusjonsskjemaene. Det inneholder ikke rubrikker for opplysninger om hvor mange personer det gis stønad til. I noen kommuner er det ført på ekstra under "andre opplysninger", eller i navnerubrikken (f.e. Person N.N. m/ kone og 2 barn).

Refusjonsskjemaene er dessuten ikke ført nøyaktig nok og ikke utfylt i alle rubrikker. Det kan for eksempel nevnes at det mangler opplysninger om personnummer for ca. 40 % (99 personer) av sosialhjelpsmottakerne.

² Skjema inneholder navn, nasjonalitet, personnummer, opplysninger om vedkommende er flyktning, asylsøker, eller har opphold på humanitært grunnlag, ankomsttidspunkt til landet og dessuten opplysning om hvor stor hjelp som er gitt ut fra de ulike lovhjemplene og vha hjelpen skal gå til. I noen tilfeller er det også ført på hvor mange personer hjelpen gjelder. Se også vedlegg.

Det er dessuten åpenbare logiske feil på en god del skjemaer. En feil som stadig går igjen er å føre beløp på feil plass i skjemaet. Det er lett å rette opp en del av disse uten å ta kontakt med sosialkontoret, men en god del opplagte feil kan ikke rettes uten undersøkelser hos saksbehandler. Det har ikke vært anledning til å gjøre noe med disse feilene.

For å få opplysninger om husholdningsstørrelsen har vi sendt kommunene et spørreskjema for hver sosialhjelpsmottaker vi har registrert, hvor vi ber om flere opplysninger om mottakeren og husholdet³.

Kommunene har ikke alltid like gode opplysninger om husholdningsstørrelsen. Dette gjelder særlig for kommuner som har mange sosialhjelpsmottakere i kategorien flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag⁴. Vi mangler helt opplysninger om 26 hushold i Sandefjord kommune, 19 i Larvik, 6 i Borre og 4 i Tønsberg - tilsammen 55 hushold. Ved hjelp av detektivarbeid på refusjonsskjemaene og svar fra kommunene har vi kommet fram til at 191 av de 246 sosialhjelpsenhetene omfatter 453 personer. Dette gjør at vi ikke kan fastsette nøyaktig det antallet personer det utbetalte beløpet kan fordeles på. Vår beste gjetning er at det ligger mellom 508 og 583. Det første minimumstallet får vi ved å anta at de 55 mottakerne vi ikke kjenner husholdningsstørrelsen til bare består av 1 person (508=453+55). Det andre framkommer ved å multiplisere gjennomsnittlig antall personer i de 191 hushold vi kjenner til med 55 og legge til de 453. Dette gir 583 personer(583=453 + 55(453/191)).

³ Se vedlegg.

⁴ Disse kategorier omfatter flyktninger så lenge de lever og personer med opphold på humanitært grunnlag i de første 2 åra etter at oppholdstillatelsen er gitt. (Dette gjaldt for 1988 – nå er tida utvida til 3 år for p. m. opph. hum. gr.lag)

Vi har funnet flere sosialhjelpsmottakere som kan være identiske personer. Det gjelder tilsammen 14 stykker som parvis kan være de samme. Hvert av de 7 parene kommer fra samme land, men har noen ulikheter. Det gjelder 3 par med (nesten) samme navn, med samme fødselsdato, som er registrert i hver sin kommune, og som har fått utbetalt sosialhjelp i ulike tidsrom, eller i delvis overlappende tidsrom. Videre gjelder det for to klienter med samme personnummer, samme etternavn, men ulikt fornavn som er registrerte i hver sin kommune. To par av klienter i Sandefjord har samme fødselsdato og ankomstdato til landet, utbetalinger i ulike tidsrommen og forskjellige navn. Det siste paret klienter er registrert med samme personnummer, delvis samme ankomstdato (den varierer på den ene klienten), men med forskjellig navn.

Disse 14 klientene som er registrert som 14 hushold med 29 personer ($29=8+9*(453/191)$), kan da muligens aggregeres til 7 klienter/hushold med 14 personer ($14=7+3*(453/191)$). I så fall vil antall hushold reduseres fra 246 til 239 og antall personer reduseres fra 583 til 568. Men siden vi ikke kan vite sikkert om det dreier seg om identiske personer, har vi i analysene beholdt de som 14 ulike hushold. Dersom en kunne vite at det dreide seg om identiske personer ville effekten på resultatene være en ørliten reduksjon i andelen av husholdninger og personer som mottar hjelp sammen med en ørliten økning i gjennomsnittlig utbetaling per hushold. For at det skulle ha noen substansiell betydning for resultatene måtte det være flere enn de vi muligens har identifisert.

Opplysninger om mottakerne av sosialhjelp blant flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

Vi skal i utgangspunktet se litt på hva som kjennetegner de 246 husholdningene (forbruksenhetene) vi vil operere med. I tabellene

nedenfor ser vi hvordan de fordeler seg etter alder, kjønn, nasjonalitet, grunnlag for opphold, oppholdstid i landet og husholdningsstørrelse.

I materialet fordeler mottakerne seg noenlunde jevnt over aldersgruppene 20-24 år, 25-29 år og 30-39 år med omtrent en fjerdedel i hver aldersgruppe. Forskjellen fra det Otnes (1989b) fant for alle norske sosialhjelpsmottakere og for utenlandske fra 13-landsgruppen er svært liten. Tabell 3 viser aldersfordelingen til alle norske sosialhjelpsmottakere i 1987 i den første kolonnen. Andre kolonne viser fordelingen på alder for alle personer bosatt i Norge fra 13 land⁵. Vi har beregnet fordelingen på alder for alle som er registrert i vårt materiale, også barn. Denne fordeling vises i kolonne 3. I den siste kolonnen har vi fjernet alle som er født etter 31.12.1970 (under 18 år). Personer under 18 år har ifølge lov om sosialhjelp ikke adgang til selvstendig stønad. Praksisen overfor flyktningebarn uten foreldre, eller som er plassert i fosterhjem synes anderledes. Vi har registrert sosialhjelpsmottakere fra 3-4 år som er ytt stønad etter lov om barnevern.

Kjønnsfordelingen kan vi egentlig ikke si noe om (se tabell 4). Siden vi mangler personnummer for så mange som 99 kan ikke kjønn brukes som kjennemerke i analysene. Men det ser i alle fall ut som at det i all hovedsak er menn som mottar sosialhjelpen.

Fordeler vi husholdene etter nasjonaliteten til hjelpemottakeren (tabell 5) finner vi at bare 2 nasjonaliteter (vietnamesere og iranere) står for 69% av hjelpemottakerne. På landsbasis i 13-landsgruppen er det bare 24% som kommer fra disse to landene. Hvor stor andel de utgjør av alle sosialhjelpsmottakerne fra 13-landsgruppen vet vi ikke.

Mottakerne fordeler seg imidlertid relativt jevnt på type av oppholdstillatelse (tabell 6). Og ser vi på hvordan de fordeler seg etter

⁵ Se fotnote 1.

oppholdstid ser vi at det er en viss overvekt av de som har vært i landet 1-2 år (tabell 7).

Husholdningsstørrelse (tabell 8) er det heftet en god del usikkerhet til, blant annet fordi vi fortsatt mangler opplysninger om husholdningsstørrelse for 22% av mottakerne. Sammenlignet med gjennomsnittet av den norske befolkningen i 1980 er det klart flere en-persons hushold og særlig mindre av 2 og 3 persons hushold (Berge og Bugge 1985). Men tatt i betraktning de spesielle omstendighetene for ankomsten til Norge er ikke disse forskjellene uventet. Fordelingen på størrelse er ikke i seg selv urimelig. Men den høye andelen vi mangler opplysninger for, gjør datamaterialet mye spinklere enn det kunne vært.

Tabell 3

Husholdninger fordelt etter mottakers alder sammenlignet med fordelingen av norske og utenlandske sosialhjelpsmottakere i 1987⁶.

Alder	Norske mottakere	Utenlandske mottakere fra 13 land		Alle født før 1971 ⁷
	totalt 1987	totalt 1987	VESTFOLD 1988	
-19 år	7	7	9.8	5.5
20-24 "	20	24	23.2	24.3
25-29 "	16	26	24.8	26.0
30-39 "	24	26	27.6	28.9
40-59 "	21	15	11.0	11.5
60- "	11	3	3.7	3.8
Sum	95 593	4 796	246	235

⁶ Tallene fra 1987 er etter Otnes 1989b, tab.4.

⁷ Alle som er 18 år eller eldre pr.31.12.1988.

Tabell 4
Husholdninger fordelt etter støttemottakers kjønn

<u>Kjønn</u>	<u>Antall</u>	<u>%</u>
Mann	125	51
Kvinne	27	11
Vet ikke	94	38
Sum	246	100

Tabell 5
Husholdninger fordelt etter nasjonalitet til støttemottakeren.

Nasjonalitet	Antall	%
JUGOSLAVIA	11	4.5
POLEN	4	1.6
TYRKIA	12	4.9
SOMALIA	9	3.7
PALESTINER	7	2.8
INDIA	1	0.4
IRAK	15	6.1
IRAN	49	19.9
LIBANON	8	3.3
PAKISTAN	1	0.4
SYRIA	4	1.6
VIETNAM	121	49.2
CHILE	4	1.6
Sum	246	100.0

Tabell 6
Husholdninger fordelt etter grunnlag for opphold i landet.

Grunnlag for oppholdet:	Husholdninger	
	Antall	%
Flyktning	138	56
Opphold på humanært grunnlag	108	44
Sum	246	100

Tabell 7**Husholdninger fordelt etter oppholdstid i landet for sosialhjelpsmottakeren.**

Oppholdstid	Antall	%
00-12 måneder	35	14.2
13-24 måneder	94	38.2
25-36 måneder	49	19.9
37- måneder	58	23.6
Uoppgitt	10	4.1
Sum	246	100.0

Tabell 8**Husholdninger fordelt etter tallet på personer i husholdningen**

Husholdningsstørrelse	Antall	%
1	101	41.1
2	19	7.7
3	19	7.7
4	27	11.0
5	12	4.9
6	5	2.0
7	5	2.0
8	3	1.2
Uoppgitt	55	22.4
Sum	246	100.0

Med bakgrunn i disse opplysningene skal vi studere hvor store beløp som blir utbetalt i sosialhjelp og om mulig hva som kan forklare variasjonen i utbetalingene. Vi vil da starte med å se på hvor mye som blir betalt ut i de enkelte kommunene.

Sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i Vestfold.

Som et sammenligningsgrunnlag for våre egne data kan det være grunn for å gjengi noen upubliserte tall fra Statistisk sentralbyrå. Disse viser

gjennomsnittlig verdi av sosialhjelp i 1987 per stønadstilfelle for hvert fylke for personer fra de 13 definerte "asylsøkerlandene". Til forskjell fra de tall vi vil operere med inkluderer tallene verdien av gitte lån og garantier for lån. På landsbasis utgjør lån og garantier for lån ca 5% av totalverdien.

Tabell 9

Gjennomsnittlig støtte i 1987 per stønadsmottakende utlending fra 13-landsgruppa etter bostedsfylke.

Fylke	KR
Østfold	39063
Akershus	53120
Oslo	43323
Hedmark	55875
Oppland	46494
Buskerud	31915
Vestfold	32612
Telemark	57309
Aust-Agder	23006
Vest-Agder	28430
Rogaland	37427
Hordaland	33413
Sogn og Fjordane	28315
Møre og Romsdal	15711
Sør-Trøndelag	54637
Nord-Trøndelag	34388
Nordland	15890
Troms	35761
Finnmark	4769
Hele landet	42319

Kilde: Otnes (1989a)

Vi ser at det er store variasjoner mellom fylkene. Den viktigste årsaken ligger nok i sammensetningen av mottakerne etter varighet av oppholdet i landet. De som har relativt flest av nykommerne vil selvsagt få de høyeste gjennomsnittsbeløpene.

Vestfold ser vi ligger godt under landsgjennomsnittet og kan antakelig ikke sies å være helt representativt for landet som helhet i 1987⁸.

Hvor stor andel av alle flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag får sosialhjelp? 11 kommuner i Vestfold.

Vi supplerte materialet fra fylkesmannen med opplysninger fra sosialkontorene i de enkelte kommunene. Dette gjalt særlig husholdningsstørrelsen til de som har mottatt hjelp, men også opplysninger om hvor mange flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som finnes i kommunen. Det er imidlertid en forskjell på omkring 30% mellom de tall for bosatte som kommunene oppgir og de tall Statistisk Sentralbyrå oppgir finnes i kommunen. Dette gjør det vanskelig å si noe presist om hvor stor andel av befolkningen "flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag" som klarer seg uten sosialhjelp. Vi har valg å gi øvre og nedre grenser for disse andelene.

Ser vi på Vestfold totalt har de 1/1/1989 ifølge Statistisk Sentralbyrå 794 personer fra de 13 landene definert ovenfor. Per 1/1/1988 finner SSB 651 personer fra de 13 landene. Økningen i løpet av 1988 var dermed 22%. På landsbasis har også økningen i tallet på personer fra disse 13 landene vært ca 22%.

Av detaljerte tabeller fra befolkningen i Vestfold fra disse 13 landa for 1/1/88 finner vi at gjennomsnittlig familiestørrelse i Vestfold er ca 2.40⁹.

⁸ Mens Vestfold har 4.6% av landets befolkning har de 3.0% av alle utlendinger og 2.3% av det en kan kalle tredje-verdens innvandrere, definert som innvandrere fra Albania, Bulgaria, Jugoslavia, Malta, Polen, Romania, Sovjet, Tsjekkoslovakia, Tyrkia, Den Tyske Demokratiske Republikk, Ungaren, alle land i Afrika, Alle land i Asia utenom Japan, alle land i Latin-Amerika, Tonga og alle statsløse personer.

⁹ Som separate familier er da regnet ugifte menn og kvinner 20 år og over, gifte menn og enker/enkemenn/skilte og separerte.

For sosialhjelpsmottakerne i vårt materiale der husholdningsstørrelsen er kjent, finner vi i gjennomsnitt 2.37 personer. Vi regner da med at de som har ukjent husholdningsstørrelse faktisk har husholdningsstørrelser mellom 1 og 2.4. Dette gir en mulig variasjon i husholdningsstørrelsen for personer fra 13-landsgruppen på 2.0 til 2.4.

Dette betyr at antall mulige sosialhjelpsenheter (familier/hushold) er minimum 255 (i følge sosialkontorenes befolkningstall) og maksimum 397 (i følge SSB sine befolkningstall). Blant de 246 sosialhjelpsenhetene fra 13-landsgruppa (bare 12 mottakere var ikke i 13-landsgruppa) som har mottatt sosialhjelp i 1. 1988 i vestfoldkommunene virker det som om kommunene følger en praksis med å gi sosialhjelp under ett til hver familie. Vi har funnet 5 husholdninger der til sammen 12 personer har fått utbetalinger ved siden av hovedmottakeren. Det er svært vanskelig å få full visshet om hvor mange dette kan gjelde uten skikkelig gransking. Men tallet på hushold som faktisk har mottatt sosialhjelp er i hvert fall ikke mer enn 234. Det gir da et røft anslag på andelen husholdninger som får sosialhjelp til et sted mellom 58 og 92 %. Dersom tallet på personer pr hushold settes så lavt som 2.0 i gjennomsnitt, ligger andelen hushold som får hjelp mellom 58 og 76 %. Er husholdsstørrelsen 2.4 i gjennomsnitt, er det så mye som mellom 70 og 92 % av husholdene som mottar sosialhjelp.

Ser vi på hvor stor andel av befolkningen som mottar hjelp, finner vi at den ligger mellom 70 og 91 prosent.

"Midt på treet" tallene skulle gi at ca. 70-75% av husholdene og 75-80 % av befolkningen mottar sosialhjelp. (Dersom større hushold har større sjanse for å få sosialhjelp, vil en større andel av befolkningen enn av husholdene få slik hjelp, gitt at det som en person får i hjelp kommer hele husholdningen til gode.)

Tabell 10
Antall utenlandske statsborgere i Vestfold fra 13 land¹⁰ per 1/1/1989.

	Oppgitt fra Kommunen	I følge SSB's oppgaver	Stønadsmottakere	
			# pers ¹¹	% av bef.
701 Borre	52	89	64	72-100
702 Holmestrand	65	65	22	34
704 Tønsberg	63	140	46	33-73
706 Sandefjord	163 ¹²	179	137	77-84
709 Larvik	159 ¹³	171	169	99-100
711 Svelvik	10	12	15	100
713 Sande	8	29	11	38-100
714 Hof	0	0	0	
716 Våle	0	*	0	
718 Ramnes	0	*	0	
719 Andebu	0	*	0	
720 Stokke	26	34	33	98-100
722 Nøtterøy	48	33	35	73-100
723 Tjøme	6	26	11	42-100
728 Lardal	12	12	11	92
Sum personer	612	794	554	70-91
Max # hushold ¹⁴	306	397		
Min # hushold ¹⁵	255	331		
Antall hushold			234	
Andel brukere av hushold i %	76-92	58-71		
Andel brukere av sosialhjelp blant personer i %	91	70		

* *Mindre enn 3 personer.*

¹⁰ Se fotnote 2.

¹¹ Antallet personer er estimert for de sosialhjelpsmottakerne vi ikke har husholdsopplysninger om. Det gjelder 54 klienter. Vi har tilsammen 554 personer som er beregnet slik: $554 = 426 + 54 * (453/191)$.

¹² I tillegg har kommunen 28 vietnamesiske flyktninger med norsk statsborgerskap.

¹³ I tillegg kommer 30 vietnamesiske flyktninger med norsk statsborgerskap.

¹⁴ Anslag basert på 2.0 personer per hushold.

¹⁵ Anslag basert på 2.4 personer pr hushold.

Husholdninger fordelt etter størrelsen på utbetalt sosialhjelp

Tabell 11 nedenfor viser fordelingen av de 246 husholda etter størrelsen på utbetalt beløp.

Tabell 11

Fordeling av sosialhjelpsmottakere etter størrelsen av hjelpen.

Utbetalt i 1988			Antall sosialhjelpsmottakere (hushold)	
			#	%
KR.	41-	9.999	57	23.2
KR.	10.000-	19.999	27	10.9
KR.	20.000-	29.999	17	6.9
KR.	30.000-	39.999	10	4.0
KR.	40.000-	49.999	17	6.9
KR.	50.000-	59.999	15	6.1
KR.	60.000-	69.999	9	3.7
KR.	70.000-	79.999	19	7.7
KR.	80.000-	89.999	10	4.1
KR.	90.000-	99.999	9	3.7
KR.	100.000-	109.999	13	5.3
KR.	110.000-	119.999	8	3.3
KR.	120.000-	129.999	2	0.8
KR.	130.000-	139.999	5	2.0
KR.	140.000-	149.999	5	2.0
KR.	150.000-	159.999	5	2.0
KR.	160.000-	169.999	3	1.2
KR.	170.000-	179.999	3	1.2
KR.	180.000-	189.999	2	0.8
KR.	190.000-	199.999	3	1.2
KR.	200.000-	209.999	3	1.2
KR.	210.000-	219.999	1	0.4
KR.	230.000-	239.999	1	0.4
KR.	330.000-	339.999	1	0.4
KR.	350.000-	359.999	1	0.4

Sosialhjelpsutbetalingene i 1988 varierte fra kr.41 til kr.358.795 per hushold. 57 hushold fikk under kr.10.000 i stønad - disse utgjorde 23,2% av alle de 246 sosialhjelpsmottakende husholda. 23 hushold - 9% av alle - fikk mer enn kr.150.000 i stønad. De resterende 176 husholda - 71,5% av alle - har fått utbetalt mellom kr.10.000 og kr.150.000.

Gjennomsnittlig utbetaling er på kr.61.298. Medianen er på kr. 47.053 - dvs. at 50 % har fått mer enn dette beløp og 50% har fått mindre.

Gjennomsnittlig stønadsbeløp i 1988 for 246 mottakere i 11 kommuner¹⁶.

Det er store forskjeller i gjennomsnittlige utbetalinger mellom kommunene. Antall hushold varierer mellom 4 og 78, gjennomsnittsuttbetalingene per hushold mellom kr.14600 og kr. 134800, antall personer mellom 11 og 195 og gjennomsnittsuttbetalingene per person mellom k r. 9330 og kr. 42906.

Tabell 12 viser gjennomsnittlige utbetalinger i 1988 etter status og ankomstår. Den mest markerte forskjellen i utbetalingene ser vi finnes mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Flyktningene får mindre enn halvparten så mye stønad som de med opphold på humanitært grunnlag. Forskjellen holder seg om vi kontrollerer for ankomstår selv om den er noe mindre for de som kom i 1987 enn i årene før. Samtidig ser vi at både støtten til personer med opphold på humanitært grunnlag og støtten til flyktninger avtar med varighet av oppholdet her i landet. Personer med opphold på humanitært grunnlag kan det ikke kreves refusjon for ut over to år etter at de har fått oppholdstillatelse (som kan være lenge etter at de kom til landet). Så selv om de har behov for sosialhjelp og har fått det. vi l vi i k ke ha data om det her. For flyktninger er det ingen slik begrensning i mulighetene for refusjon. Hjelpen til de som kom før 1984 ser ut til å ligge på et markert lavere nivå enn de som kom etter 1984, men ser da ikke ut til å gå ytterligere ned med oppholdstiden . Selv for de 9 flyktningene som kom til landet før 1980, (og fortsatt får sosialhjelp) er utbetalingen i gjennomsnitt ca 22000, det samme som de som kom i 1982-83.

¹⁶ Vi har registrert 258 klienter som vi etter opplysninger gitt av kommunene kunne aggregere til 246 hushold. Fremdeles mangler opplysninger om hushold i flere kommuner. Det er trolig at vi med bedre opplysninger kunne redusert antallet hushold ytterligere.

Tabell 12

Gjennomsnittlige utbetalinger 1988. 258 sosialhjelpsmottakere i maksimum 246 hushold med tilsammen ca. 583 personer blant flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i 11 kommuner.

	Antall Hushold	Utbetalt i gjennomsnitt per hushold	Antall personer (estimert)	Utbetalt i gjennomsnitt per person	
Alle	246	61298	583	25865	
<u>Etter kommune:</u>					
701 Borre	28	81556	64	35681	
702 Holmestrand	7	134848	22	42906	
704 Tønsberg	20	51546	49	21039	
706 Sandefjord	64	33513	137	15656	
709 Larvik	78	74535	195	29814	
711 Svelvik	*	*	*	*	
713 Sande	6	38527	11	21015	
720 Stokke	14	90520	33	38402	
722 Nøtterøy	14	43821	35	17528	
723 Tjøme	7	14661	11	9330	
728 Lardal	*	*	*	*	
<u>Etter status:</u>					
Flyktninger	138	44419			
P. med opp. på hum. grunnlag	108	82867			
<u>Etter status og ankomstår:</u>					
P. hum. fra 1985	2	4058			
P. hum. fra 1986	39	62571			
P. hum. fra 1987	53	112522			
P. hum. fra 1988	4	64947			
P. hum. m/ankomst uoppgitt	10	27774			
P. hum. 1986-1988	96	90247			
Flyktning før 1980	9	22386			
Flyktning 1980-81	21	20926			
Flyktning 1982-83	15	22501			
Flyktning 1984-85	12	43142			
Flyktning 1986	26	42108			
Flyktning 1987	25	75532			
Flyktning 1988	30	55019			
Flyktninger før 1986	57	26248			
Flyktninger 1986-88	81	57206			
<u>Etter ankomstår¹⁷</u>					
Før 1986	59	25496			
1986-1988	177	75127			
Uoppgitt	10	27778			
<u>Minimum og maksimum verdier etter status:</u>					
	Antall hush.	Gjennom -snitt	Median	Min.	Max.
Flyktninger	136	44419	25297	130	358795
P.m.opp. på hum.gr.	108	82867	74629	41	337971

* For få observasjoner.

¹⁷ Vi mangler dato for oppholdstillatelse for over halvparten av husholda (54%). Disse har i gjennomsnitt fått utbetalt kr. 40 044. 112 hushold - 46% av alle- har fått oppholdstillatelse i perioden 1986-88 og har i gjennomsnitt fått utbetalt kr. 86 728. Ingen er registrert med oppholdstillatelse før 1986.

Hva skyldes forskjellene mellom kommunene, mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag?

Det kan være mange grunner til at det blir forskjeller mellom kommunene og mellom ulike grupper. Administrative tilfeldigheter, systematisk forskjellsbehandling og faktiske behovsforskjeller som for eksempel antall personer i husholdningen, kan tenkes som forklaringer.

Med de opplysningene vi har samlet inn, kan vi gå et skritt videre i forhold til det vi har funnet ovenfor. Vi har tre behovsindikatorer: antall husholdningsmedlemmer, oppholdstid i landet og om det som er utbetalt omfatter etableringstilskudd eller ikke. Relevansen av antall husholdningsmedlemmer for utbetalt støtte skulle være åpenbar. Det er også rimelig å vente at til lengre tid en person har oppholdt seg i landet til større sjanse har vedkommende for å klare seg. På den andre siden er det vel også slik at om det først er behov for hjelp, er det begrenset hvor lav støtten kan være. Siden de som klarer seg ikke kommer med i statistikken over hjelpemottakere, vil ikke størrelsen på hjelpen avta vesentlig. Etableringstilskudd betales ut når noen har fått status som flyktning eller får opphold på humanitært grunnlag og skal gå til det nødvendige av klær, møbler osv. Det betales også ut ved familiegjenforening. Etableringstilskudd kan derfor utbetales også til personer med lengre oppholdstid i landet.

Størrelsen av årlig utbetalt sosialhjelp vil selvsagt også variere med hvor mange måneder i året det har vært behov for hjelp. Antall måneder det har vært utbetalt hjelp sier dels noe om avstanden fra personen kom til kommunen, eller familiegjenforeningen fant sted, dels sier den noe om hvor dyktig den enkelte er til å skaffe seg inntekter ved siden av. Men det er også tenkelig at den kan ha noe å gjøre med hvordan sosialkontoret er organisert og hvordan utbetalingene foregår. Som forklaringsvariabel til variasjonene i sosialhjelp kan den ikke få samme status som de tre behovsindikatorene vi beskrev ovenfor.

I tabell 12 ovenfor fant vi store forskjeller mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Det er ikke opplagt hvorfor det skulle være slike forskjeller hvis det ikke kommer av forskjellsbehandling fra sosialkontorets/ statens side. Derimot kan det tenkes flere grunner til at det er forskjeller mellom kommunene, fra ulikheter på boligmarkedet til ulike satser for sosialhjelp. De fleste kommunene har imidlertid så få flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag at vi ikke kan studere sammenhengen mellom bosted og utbetalt sosialhjelp for husholdningene. Vi skal imidlertid komme tilbake til kommunene i et senere avsnitt.

Vi har nå nevnt fem mulige egenskaper ved husholdningene som muligens kan bidra til å forklare størrelsen av sosialhjelpen de mottok i 1988 (S):

1. Antall husholdningsmedlemmer (H),
2. Utbetaling av etableringstilskudd (E),
3. Antall måneder siden mottakspersonen kom til landet (MO),
4. Antall måneder det er utbetalt sosialhjelp (MS) og
5. Status som flyktning eller opphold på humanitært grunnlag (F).

Den enkleste antakelsen om en sammenheng mellom S (størrelsen av sosialhjelpen) og de fem forklaringsvariablene er en lineær sammenheng:

$$S = a + bH + cE + dMO + eMS + fF + r,$$

der r er et restledd som, hvis forklaringsvariablene gir gode forklaringer og modellen er riktig spesifisert, kan sees bort fra som tilfeldige avvik.

På grunnlag av de 246 husholdningene vi har data for vil vi estimere koeffesientene a - f i denne ligningen. Regrasjonsanalysen viste imidlertid at f ikke var signifikanf forskjellig fra null. Nye estimater av

koeffesientene i ligningen $S = a + bH + cE + dMO + eMS + r$ ¹⁸ ga følgende avrundet til nærmeste hele kr¹⁹:

a (konstantleddet)	-16525
b (Husholdningsmedlemmer)	14700
c (Etableringstilskudd)	34512
d (Måneder Opphold i landet)	-478
e (Måneder med Sosialhjelp)	6489 ²⁰

Denne modellen forklarer 63% av variasjonen i materialet. Holder vi måneder med sosialhjelp utenom, forklarer de tre andre variablene 51% av variasjonen²¹.

Antar vi at husholdningsstørrelsen er lik 1 for de støttemottakerne der vi mangler denne opplysningen, finner vi stort sett de samme koeffesientene²². Modellen forklarer imidlertid nå 65% av variasjonen i materialet og konfidensintervallene er noe mindre. Det synest rimelig å

¹⁸ En analyse av restleddet viser at vi har spesielt to observasjoner der utbetalingene ligger langt over det en skulle ha ventet ut fra husholdningsstørrelse, oppholdstid i landet og utbetaling av etableringstilskudd. De to husholdene det gjelder har begge fått utbetalt over kr. 300.000 - henholdsvis kr. 337.971 og kr.358.795. Begge husholdene består av 5 personer og har etablert seg i Norge i 1988.

¹⁹ Siden sosialhjelpen s er i kroner vil koeffesientene ha benevnningen kr. per henholdsvis husholdningsmedlem, etableringstilskudd, måned med opphold i landet og måned med utbetalt sosialhjelp.

²⁰ Det er likevel relativt store konfidensintervall for koeffesientene:

Variabel	Koeffesient	Standard feil	95% konfidensintervall	
a (konstantleddet)	-16525.24	9714.59	-35697.32	2646.83
b (Husholdningsmedlemmer)	14700.42	1660.81	11422.75	17978.10
c (Etableringstilskudd)	34511.77	6731.88	21226.17	47797.36
d (måneder Opphold i landet)	-478.15	106.78	-688.87	-267.44
e (Måneder med Sosialhjelp)	6488.63	856.01	4799.26	8177.99

²¹ Dersom MS brukes alene som forklaringsvariabel vil den forklare 32% av variasjonen i materialet og er selvfølgelig den enkeltvariabelen som forklarer mest av variasjonen i årlig utbetaling. Men siden mottakerens "behov" er den egentlige "årsak" til utbetalingene, må behovsindikatorer settes inn i modellen før en residualforklaring som MS kan tas med.

²² a=-16996, b=15395, c=33506, d=-401, e=5962.

tro at flertallet blant de som ikke har oppgitt husholdningsstørrelse faktisk består av en-persons husholdninger. I forsettelsen skal vi imidlertid basere oss på de opplysninger vi faktisk sitter inne med.

Vi ser da av koeffisientene gitt ovenfor at utbetalt sosialhjelp avtar med omlag 5736 kroner for hvert år ($478 \cdot 12 = 5736$) mottakeren har oppholdt seg i landet. I de tilfeller etableringstilskudd er utbetalt utgjør dette i gjennomsnitt 34512 kroner og for hver person husholdningen har, blir det utbetalt 14700 pr år. Konstantleddet er negativt siden verken H, MO eller MS kan være lik null.

Den beste gjetning vi kan gjøre på hvor mye en enkelt person kan få utbetalt i løpet av året, når personen har vært i landet i 18 måneder (og derfor fikk etableringstilskudd året før) og har behov for sosialhjelp i 2 av årets måneder, blir da kr 2549. Blir det utbetalt hjelp for alle månedene i året vil personen i løpet av sitt andre år i landet kunne ventes å få kr. 67439. Dette inkluderer da boutgifter. Til sammenligning kan nevnes at minstepensjonen for 1988 lå på ca 49000. Nå er det likevel bare 37% av husholdningene som har mottatt støtte hele 1988. Men de gjennomsnittlig månedlig utbetalingene til enslige flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag ligger anslagsvis 35-40% over minstepensjonen det andre kalenderåret disse personene oppholder seg i landet vårt.

Sammenhenger mellom bostedskommune, nasjonalitet og oppholdstid i landet.

Resultatene ovenfor viser at utbetalt hjelp avtar med økende oppholdstid i landet. I tabell 12 så vi også at det var store forskjeller mellom kommunene i utbetalt sosialhjelp.

Når vi ser nærmere på materialet viser det seg at det er en nær sammenheng mellom bostedskommune, nasjonalitet og oppholdstid. De ulike nasjonalitetene har kommet til ulik tid, har bosatt seg i ulike kommuner og har derfor ulik oppholdstid. I tabellene nedenfor (nr 13- 16, 19-20) viser vi hvordan oppholdstid varierer i forhold til bostedskommune og nasjonalitet.

I Sandefjord har halvparten vært i landet mer enn 3 år. I Larvik har 70% vært kortere enn 2 år. Av de 13 ulike nasjonalitetene var 49% fra Vietnam, mens 20% var fra Iran. Det er også en nær sammenheng mellom nasjonalitet og oppholdstid. Av Vietnameserne har 45% vært mer enn tre år i landet. Av iranerne har 53% vært mellom 2 og 3 år i landet og av alle de andre nasjonalitetene har 64% vært mellom 1 og 2 år.

Ser vi på sammenhengen mellom kommune og nasjonalitet finner vi det samme. I Sandefjord er 88% av alle støttemottakerne fra Vietnam. Slår vi sammen tallene i Borre, Holmestrand, Svelvik, Sande og Lardal er 65% av støttemottakerne iranere.

Dette betyr at det ikke er mulig å skille mellom bostedskommune, nasjonalitet og oppholdstid om vi skulle ønske å bruke alle som indikatorer i en modell for å forklare forskjeller i utbetalinger.

Det er også en nær forbindelse mellom oppholdstid og oppholdsstatus. Av flyktingene har 41% vært i landet mer enn 3 år mens 59% av personene med opphold på humanitært grunnlag har opphold seg i landet mellom 1 og 2 år²³. Grunnen til at vi i tabell 5 fant en sammenheng mellom oppholdstype og utbetalinger ligger altså i forskjellig oppholdstid for de to gruppene.

²³ Dette har selvsagt sammenheng med at en ikke får refundert utgiftene for personer med opphold på humanitært grunnlag i mer enn 2 år (fra 1989 3 år).

Tabell 13**Husholdninger fordelt etter bostedskommune og oppholdstid i landet for støttemottakeren i husholdningen.**

<u>Kommuner</u>	<u>Oppholdstid i landet i måneder</u>				Sum
	0-12	13-24	25-36	37+	
Borre, Holmestrand, Svelvik,Sande, Lardal	3	21	16	3	43
%	7	49	37	7	
Tønsberg, Stokke, Tjøme, Nøtterøy	10	21	10	10	51
%	20	41	20	20	
Sandefjord	3	16	13	32	64
%	5	25	20	50	
Larvik	19	36	10	13	78
%	24	46	13	17	
Sum	35	94	49	58	236*
%	15	40	21	25	

*Oppholdstid mangler for 10 mottakere.

Tabell 14**Husholdninger fordelt etter nasjonalitet og oppholdstid i landet for sosialhjelpsmottakeren i husholdningen.**

<u>NASJONALITET</u>	<u>Oppholdstid i landet i måneder</u>				Sum
	0-12	13-24	25-36	37+	
Iran	1	18	24	2	45
%	2	40	53	5	
Vietnam	20	31	15	55	121
%	17	26	12	45	
Andre nasjoner	14	45	10	1	70
%	20	64	14	1	
Sum	35	94	49	58	236*
%	15	40	21	25	

*Oppholdstid mangler for 10 mottakere.

Tabell 15
Husholdninger fordelt etter bostedskommune og nasjonalitet hos støttmottakeren i husholdningen.

	<u>Nasjonalitet</u>			Sum
	Iran	Vietnam	Andre	
<u>Kommuner</u>				
Borre, Holmestrand, Svelvik,Sande, Lardal	32	1	16	49
%	65	2	33	
Tønsberg, Stokke, Tjøme, Nøtterøy	15	21	19	55
%	27	38	35	
Sandefjord	1	56	7	64
%	1	88	11	
Larvik	1	43	34	78
%	1	55	44	
Sum	49	121	76	246
%	20	49	31	

Tabell 16
Husholdninger fordelt etter oppholdstype og oppholdstid i landet for støttmottakeren.

<u>OPPHOLDSTYPE</u>	<u>Oppholdstid i landet i måneder</u>				Sum
	0-12	13-24	25-36	37+	
Flyktning	30	36	16	56	138
%	22	26	12	41	
Opphold på humani- tært grunnlag	5	58	33	2	98
%	5	59	34	2	
Sum	35	94	49	58	236*
%	15	40	21	25	

*Oppholdstid mangler for 10 mottakere.

Men selv om vi ikke kan bruke bostedskommune og nasjonalitet som kjennetegn på husholdningene samtidig som vi bruker oppholdstid, så kan vi gjøre oss nytte av disse opplysningene til å studere kommunene. Ved å aggregere alle husholdningene vi har opplysninger om innen hver kommune finner vi samlet utbetalt sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag (Sum shj.), andelen av de som har fått hjelp som er fra vietnam (% viet.), andelen som er fra iran (% iran), prosent som er flyktninger (% flyk.), prosent som har fått etableringstilskudd (% etab.), samlet sum av oppholdstid i landet for alle hjelpemottakerne i kommunen (Sum o.td.), samlet antall måneder det har vært utbetalt støtte for (Sum Hmnd.) og samlet antall husholdsmedlemmer det har vært utbetalt støtte til (Sum hush.). Vi fant dessuten gjennomsnittsverdiene for hjelpemottakerne i hver kommune for utbetalt sosialhjelp, oppholdstid, husholdningsstørrelse og oppholdstid.

Disse tallene er presentert nedenfor. De sier for så vidt ikke noe nytt i forhold til det vi har presentert ovenfor. Men det kan være interessant å se om det kan være mulig for en kommune å gi gode anslag på hvor store utbetalinger i sosialhjelp til flyktninger det kan være tale om fra år til annet. Et opplagt utgangspunkt vil da være antall husholdningsmedlemmer, dvs. antall personer som skal leve av den utbetalte hjelpen.

Blant de 11 kommunene i Vestfold som betaler ut sosialhjelp til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag er det en korrelasjon på 0.98 mellom samlet utbetaling og antall personer som skal leve av hjelpen. En modell der vi setter at kommunens sosialhjelpsutbetalinger er

$$KSHJ = -239.727 + 39109 * SHUSH^{24} + r,$$

vil forklare 95% av variasjonen i utbetalinger kommunene imellom. Det eneste kommunen trenger å vite for å anslå sine totale utbetalinger rimelig godt er altså tallet på personer som har behov for hjelp. Nå er det normalt ikke lettere å anslå tallet på personer med behov for hjelp enn samlet utbetalt hjelp. Men om resten av landet ligner på Vestfold,

²⁴ Et 95% konfidensintervall på koeffisientene er gitt ved <-606056, 126603> for konstantleddet og <32671, 45547> for regresjonskoeffisienten.

slik at 70-80% av alle flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag har behov for hjelp bør det være relativt enkelt å gi gode anslag på hvor mange personer det dreier seg om. En kan som anslag på hjelpetrengende befolkning enten ta 75% av alle eller en kan ta de en gir hjelp til i dag pluss 100% av tilgangen i løpet av siste år (det siste er kanskje det letteste).

Tabell 17 Tallet (#) av husholdninger, prosent vietnamesere, prosent iranere, prosent flyktninger og prosent av husholdningene som får etableringstilskudd for hver av kommunene i Vestfold som har flyktninger /personer med opphold på humanitært grunnlag de krever refusjon av sosialhjelpsutgifter for.

Kommune	# Hush.	% Viet.	% Iran.	% Flyk.	% Etab.
701 Borre	28	0.0	92.9	10.7	60.7
702 Holmestrand	7	0.0	85.7	0.0	100.0
704 Tønsberg	20	45.0	20.0	65.0	10.0
706 Sandefjord	64	87.5	1.6	90.6	0.0
709 Larvik	78	55.1	1.3	55.1	43.6
711 Svelvik	*	*	*	*	*
713 Sande	6	0.0	0.0	16.7	100.0
720 Stokke	14	7.1	7.1	50.0	50.0
722 Nøtterøy	14	78.6	21.4	78.6	21.4
723 Tjøme	7	0.0	100.0	0.0	57.1
728 Lardal	*	*	*	*	*
Vestfold	246	49.2	19.9	56.1	35.0

* For få observasjoner.

Hvilke hjemler er mest brukt for utbetaling av sosialhjelp?

I tabell 18 er det en oversikt over utbetalinger etter hvilken hjemmel de er gitt med. Lov om barnevern er lite brukt (1.9% av utbetalingene er hjemlet her og ca 4% av husholdningene får slik støtte). Lov om sosial omsorg er brukt på flest husholdninger (70%), mens regler for støtte til personer med opphold på humanitært grunnlag gir de største utbetalingene (gjennomsnittlig dobbelt så store utbetalinger som de som er gitt med hjemmel i lov om sosial omsorg). Dette kan delvis være forårsaket

av at flere av disse er i etableringsfasen, dvs. at de har vært såpass kort tid i landet at de i langt høyere grad enn flyktningene har fått hjelp til etablering. Selv med samme oppholdstid i landet er det trolig færre personer med opphold på humanitært grunnlag enn flyktninger som er etablert (p.g.a. lang ventetid for å avgjøre asylsøknader).

Tabell 18

Refunderte utgifter totalt 1988 til 258 stønadmottakere i 246 hushold med ca.583 personer i 11 kommuner i Vestfold.

	Samlet utbet. F,P ²⁵	Utbet.til barnevern § 63	Utbet.til barnevern §65a nr.1	Lov om sos. oms. § 16	Sos.hj. til pers. m.opp. hum. grunnl.
701 Borre	2.283.580	32.793	0	529.199	1.721.588
702 Holmestrand	943.934	0	0	137.925	806.009
704 Tønsberg	1.030.910	0	0	741.591	289.319
706 Sandefjord	2.144.807	180.707	57.922	1.709.752	196.426
709 Larvik	5.813.744	0	0	3.243.719	2.570.025
711 Svelvik	230.825	0	0	59.388	171.437
713 Sande	231.163	00	41.961	189.202	
720 Stokke	1.267.271	0	0	600.307	666.964
722 Nøtterøy	613.487	16.602	0	556.705	40.180
723 Tjøme	102.630	0	0	0	102.630
728 Lardal	417.079	0	0	159.529	257.550
Sum	15.079.430	230.102	57.922	7.780.076	7.011.330
Ant. hush m/stønad	246	10	4	172	108
Gj.snitt.	61.298	23.010	14.481	45.233	64.920
Median	47.053	24.698	17.403	27.530	57.935
Min.	41	1.686	2.787	130	41
Max.	358.795	44.418	20.330	358.795	337.971

Av tabellen ser vi også at totalt utbetalt sosialhjelp i 1988 varierer fra kr. 41 til kr.358.795 per husholdning - gjennomsnittlig kr.61.298 for de 246 husholdningene. Medianen er på kr.47.053 - dette innebærer at den ene halvpart av klientene har mottatt mindre enn kr.47.053, og den andre halvpart av klientene har mottatt mer enn dette beløp.

²⁵ F= flyktning, P=person med opphold på humanitært grunnlag

Tabell 19

Tallet (#) av husholdninger, gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp, gjennomsnittlig antall måneder det er gitt sosialhjelp, gjennomsnittlig antall måneder siden ankomst til landet og gjennomsnittlig husholdningsstørrelse for hver sosialhjelpsmottaker i hver av kommunene i Vestfold som har flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag de krever refusjon av sosialhjelpsutgifter for.

Kommune	# hush.	Gjsn. S.hj.	Gjsn. Hmnd.	Gjsn. hush.	Gjsn. O.td.
701 Borre	28	81556	11.32	2.27	24.07
702 Holmestrand	7	134848	9.00	3.14	22.43
704 Tønsberg	20	51546	5.75	2.50	25.90
706 Sandefjord	64	33513	7.88	1.97	55.17
709 Larvik	78	74535	8.67	2.54	26.36
711 Svelvik	*	*	*	*	*
713 Sande	6	38527	3.50	1.83	3.00
720 Stokke	14	90519	7.43	2.36	28.14
722 Nøtterøy	14	43821	10.79	2.50	46.21
723 Tjøme	7	14661	4.14	1.57	25.67
728 Lardal	*	*	*	*	*
Vestfold	246	61299	8.35	2.37	34.90

* For få observasjoner

Tabell 20

Samlet sum av sosialhjelp, måneder med utbetalt sosialhjelp, måneder med opphold i landet og personer i husholdningene for sosialhjelpsmottakene i hver av kommunene i Vestfold som har flyktninger /personer med opphold på humanitært grunnlag de krever refusjon av sosialhjelpsutgifter for.

Kommune	Sum S.hj.	Sum Hmnd.	Sum O.td.	Sum hush.
701 Borre	2283580	317	674	50
702 Holmestrand	943934	63	157	22
704 Tønsberg	1030910	115	518	40
706 Sandefjord	2144807	504	3531	75
709 Larvik	5813744	676	2056	150
711 Svelvik	*	*	*	*
713 Sande	231163	21	3	11
720 Stokke	1267271	104	394	33
722 Nøtterøy	613487	151	647	35
723 Tjøme	102630	29	77	11
728 Lardal	*	*	*	*

Berge, Erling og Karin Vattekar. *INAS-notat 89:7*. Oslo: Institutt for sosialforskning

Referanser:

Antonsson, Gøran 1989 personlig kommunikasjon,

Berge, Erling og Liv Susanne Bugge 1985 "The Structure of Households in Scandinavia.", Notat 85:1, Oslo, Institutt for sosialforskning.

Hallerød, Bjørn 1988 "Socialbidragstagende i kommunerna 1980 och 1985", Umeå studies in sociology. No 95, Umeå, University of Umeå

Henriksen, Ingrid 1985 "Invandrerne levevilkår i Danmark." Publikasjon 142, København, Sosialforskningsinstituttet.

Henriksen, Ingrid 1987 "Mødet mellem indvandrerefamilier og social- og sundhedsvæsenet", Sosialforskningsinstituttet publikasjon nr 158, København, Sosialforskningsinstituttet

Korbøl, Aud 1988 "Innvandrerne og det sosiale og helsemessige servicesystem.", København, Nordisk Ministerråd,

Lorentzen, Håkon 1989 "Staten, Røde kors og asylmottaket" ISF rapport 1989:2, Oslo, Institutt for samfunnsforskning,

Næss, Ragnar, Maira, Gloria og Araldsen, Hege 1989 "Erfaringer med det norske flyktningsmottaket 1982-88. En studie av flyktninge- og asylmottak i 5 lokalmiljøer", Rapport 3/89, Oslo, Arbeidsforskningsinstituttet,

Otnes, Berit 1989a forarbeider for paper til Nordisk Sosialforskerkongress

Otnes, Berit 1989b "Foreign Citizens and their Consumption of Supplementary Benefits and Welfare Services from Local Government in Norway." Paper presented at the 29th International Congress of the International Institute of Sociology, Rome, 12.-16. June 1989.

Støren, Liv 1987 "Levekår blant utenlandske statsborgere 1983." Sosiale og økonomiske studier nr.63, Oslo, Statsistisk Sentralbyrå

VEDLEGG

MINIMUMSDATA OM FLYKTNINGER / PERSONER MED OPPHOLD PÅ
HUMANITÆRT GRUNNLAG I DE ENKELTE KOMMUNENE

KOMMUNENR: _ _ _ _ _

STATUS PR. DAT0: _ _ _ _ _

1. FLYKTNINGER

A) HVOR MANGE AV KOMMUNENES INNBYGGERE ER **FLYKTNINGER** ? _____

DERAV: VOKSNE (over 18ÅR): _____ BARN (under 18ÅR): _____

B) FLYKTNINGENES FORDELING PÅ HJEMLAND , NASJONALITET OG KJØNN:

LAND	NASJONALITET	ANTALL	
		KVINNER	MENN
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

C) HVOR MANGE AV FLYKTNINGENE ER :

	kvinner	menn	totalt
NORSKE STATSBOGGERE ?	_____	_____	_____
UTENLANDSKE STATSBOGGERE ?	_____	_____	_____
ENSLIGE VOKSNE ?	_____	_____	_____
GIFTE ?	_____	_____	_____
DERAV:			
GIFT M/EKTEFELLE BOSATT I NORGE ?	_____	_____	_____
DERAV M/ BARN under 18 ÅR :	_____	_____	_____
GIFT M/EKTEFELLE BOSATT I UTLANDET?	_____	_____	_____
DERAV M/ BARN under 18 ÅR :	_____	_____	_____
ENSLIGE FORSØRGERE ?	_____	_____	_____
ANNET (HVA) ? _____	_____	_____	_____

2. PERSONER MED OPPHOLD PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG

A) HVOR MANGE AV KOMMUNENS INNBYGGERE ER **PERSONER MED OPPHOLDSTILLATELSE PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG** ? _____

DERAV: VOKSNE (over 18 ÅR): _____ BARN (under 18 ÅR): _____

B) DISSE PERSONERS FORDELING PÅ HJEMLAND , NASJONALITET OG KJØNN :

LAND	NASJONALITET	ANTALL	
		KVINNER	MENN
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

C) HVOR MANGE AV DISSE PERSONER ER:

	kvinner	menn	totalt
NORSKE STATSBOGGERE ?	_____	_____	_____
UTENLANDSKE STATSBOGGERE ?	_____	_____	_____
ENSLIGE VOKSNE ?	_____	_____	_____
GIFTE ?	_____	_____	_____
DERAV:			
GIFT M/EKTEFELLE BOSATT I NORGE ?	_____	_____	_____
DERAV M/ BARN under 18 ÅR :	_____	_____	_____
GIFT M/EKTEFELLE BOSATT I UTLANDET?	_____	_____	_____
DERAV M/ BARN under 18 ÅR :	_____	_____	_____
ENSLIGE FORSØRGERE ?	_____	_____	_____
ANNET (HVA) ? _____	_____	_____	_____

PERSONOPPLYSNINGER OM SOSIALHJELPSMOTTAKERE BLANT
FLYKTNINGER / PERSONER MED OPPHOLDTILLATELSE
PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG I KOMMUNEN

42

KOMMUNENR: _ _ _ _ _

1. PERSONNUMMER: _____
2. STATSBORGERSKAP: ___ NORSK
 ___ UTENLANDSK, HVILKET LAND ? _ _ _ _ _
3. FØDELAND / NASJONALITET:
FØDT HVOR ? _ _ _ _ _
HJEMLAND OG NASJONALITET (f.eks. "tyrkisk kurder"): _ _ _ _ _

4. UGIFT/ FØRGIFT ? JA ___ NEI ___
GIFT MED UTENLANDSK STATSBORGER ? JA ___ NEI ___
GIFT M/ NORSK STATSBORGER ? JA ___ NEI ___

5. ANKOMSTDATO TIL LÅNDET: _____

6. ANKOMSTDATO TIL KOMMUNEN: _____

7. TIDLIGERE KOMMUNER M/ FLYTTEDATOER:

dato	fracflyttingssted	tilflyttingskommune
	(kommune/utlandet)	

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

8. HUSHOLDET (ved siste kontantutbetaling):

<u>SOSIALHJELPSMOTTAKER BOR:</u>	JA	NEI	ANTALL
ALENE	___	___	___
SAMMEN MED EKTEFELLE/SAMBOERE	___	___	___
SAMMEN MED EGNE BARN	___	___	___
SAMMEN MED FORELDRE	___	___	___
SAMMEN MED ANDRE	___	___	___
<u>HVILKE ANDRE:</u>	_ _ _ _ _		

9. HVOR MYE HAR HUSHOLDET MOTTATT I SOSIALHJELP TILSAMMEN

I 1988 : KR. _ _ _ _ _

10. UTDANNING:

___ ALLMENNUTDANNING, ANTALL ÅR: _ _

___ ANNEN UTDANNING, HVILKEN: _ _ _ _ _
HVORFRA (Hvilket LAND): _ _ _ _ _

11. ARBEIDSFORHOLD VED SISTE KONTAKT:

UTBETALT PR.MND

___ I FAST ARBEID: YRKE _ _ _ _ _ LØNN _____

___ I MIDLERTIDIG ARBEID LØNN _____

(IKKE PÅ TILTAK)

___ PÅ TILTAK UTBETALT _____

___ ARBEIDSLEDIG- EVT. ARBS. LED. TRYGD: _____

___ ANNET, HVA: _ _ _ _ _ EVT. TRYGD _____

HVA SLAGS TRYGD: _ _ _ _ _

12. DAGLIG OMSORG FOR BARN: ___ NEI

___ JA HVIS JA, HVOR MANGE:

0- 9 ÅR _ _

10-15 ÅR _ _

16-18 ÅR _ _

13. OMSORG FOR PERSONER I HJEMLAND/ANNET LAND: JA ___ NEI ___

HVIS JA, HVOR MANGE: _____

14. SOSIALHJELP:

SUM SOSIALHJELPSTØNAD kr. _____ i 1988

Stønad til BOLIG kr. _____ i 1988

Hva slags TYPE bolig : _ _ _ _ _

(hotell/eget husvære/leiebolig etc.)

15. ER ANDRE I HUSHOLDET I INNTEKTSGIVENDE ARBEID:

___ NEI

___ JA , HVILKE(N) ANDRE (ektefelle, barn etc.):

16. HAR FLERE I HUSHOLDET MOTTATT SOSIALHJELP I 1988 ?

___ NEI

___ JA HVILKE (ektefelle, mor, far, barn, onkel etc.-
helst med PERSONNR): _ _ _ _ _

SOSIALDEPARTEMENTET.

Oppgave over utbetalt barne-
verns-/sosialhjelpsutgifter
til enkeltpersoner.

Denne blankett er vedlegg til
samleoppgave til fylkesmannen.
Blanketten skal ikke følge
samleblanketten til skatte-
fogden.

Klientens navn:	Nasjonalitet:	Fødselsdato/personnummer:
Klienten har status som: ☐ flyktning Ankomstdato i landet 1)		
☐ asylsøker		
☐ opphold på humanitært grunnlag Vedtaksdato 2)		
1) Sosialhjelps- og barnevernsutgifter til flyktninger som kommunen har mottatt engangstilskudd for, refunderes først etter 6 måneder.		
2) Refusjonsordningen for personer som etter behandling av asylsøknad har fått opphold på humanitært grunnlag, gjelder i to år fra søknaden er avgjort og dekker bare sosialhjelpsutgifter.		
Refusjonen gjelder:		
lov om barnevern § 63 siste ledd		kr.
lov om barnevern § 65 a nr. 1 tredje ledd		kr.
lov om sosial omsorg § 16		kr.
sosialhjelp til person med opphold på humanitært grunnlag		kr.
	Sum	kr.
SOSIALHJELP		
Ytelsen gjelder (eks. livsopphold)		
Gitt for tidsrom		
Andre opplysninger		
Sted	dato	Sosialkontorets stempel og underskrift.

SOSIALDEPARTEMENTET

Samleblitt over utbetalt sosialhjelp/barnevern- og utgifter.
Blankett nr. I-047 må vedlegges for hvert stønadstilfelle.

Fra Kommunekassereren i					
Adresse			Postgironr.		
Sendes til fylkesmannen i			fylke		
UTBETALING FRA STATSKASSEN					
Kommunen har i halvår/kvartal 19 hatt følgende utgifter:					
Statsbudsjettet Kap./post	Refusjonen gjelder	Beløp			Sum
		Flykt- ninger	Asyl- søkere	Hum. gr.lag	
612/60	Lov om barnevern § 63 siste ledd				
612/60	Lov om barnevern § 65 a nr. 1 tredje ledd				
640/60	Lov om sosial omsorg § 16				
640/60	Sosialhjelp til personer med opp- hold på humanitært grunnlag				
	Sum				
Sted	dato	Stempel og underskrift			
Oppgaven er revidert og funnet i orden		Kommunerevisors stempel og underskrift			
FOR FYLKESMANNEN					
Skattefogden i		anmodes om å foreta utbetaling og postering av kr. i samsvar med forenstående oppstilling.			
Sted	dato	Stempel og underskrift			